

## Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Naar Verdenssamkvemmet atter bliver normalt, vil det være af den største Betydning, at Danmark har de bedst mulige telegrafiske Forbindelser ikke mindst med de Lande, der ligger hinsides Verdenshavene. Telegrafforbindelsen bør være saa hurtig, saa sikker og saa billig som muligt. Dette vil ikke kunne naas alene gennem de bestaaende Telegrafkabler. Radiotelegraftekniken har i de senere Aar — delvist ogsaa under Paavirkning af Verdenskrigen og dens særlige Krav — gjort saadanne Fremskridt, at den radiotelegrafiske Telegrambesørgelse nu i alt væsentligt kan jævnstilles med Kabelbesørgelsen i Hurtighed og Sikkerhed, og det er udenfor Tvivl, at den vil kunne ske til billigere Takster end Kabelbesørgelsen. Radiobesørgelsen vil derhos have den store Fordel, at de med Kombinationen af Kabler og Landlinier forbundne Omtelegraferinger og deraf opstaaende Fejlkilder undgaas, ligesom det neppe er nødvendigt nærmere at gøre Rede for den vidtrækkende Betydning af politisk og kommerciel Art, som den direkte Forbindelse mellem Af-sender- og Modtagerlandet uden Transitering af uvedkommende Lande har.

Den første Betingelse for, at Danmark kan faa Del i det Gode, som Deltagelsen i den radiotelegrafiske Kommunikation er, er naturligvis, at der her findes en Radiotelegrafstation af den dertil nødvendige Størrelse; man har derfor uden Hensyn til de meget betydelige Anlægsudgifter og de omfattende Forarbejder, Undersøgelser og Forhandlinger, som vil være nødvendige, inden Bestemmelse om Enkelt-hederne vedrørende Sagens Gennemførelse kan træffes, ment det rettest ved nærværende Lovforslag at søge tilvejebragt Lovhjemmel for, at en saadan Radiotelegrafstation nu, saa hurtigt det er muligt, skal tilvejebringes og drives af Staten.

Forinden Anlægget bringes til Udførelse, maa imidlertid først og fremmest Sagens tekniske Side bringes i Orden. I saa Henseende er det nu vel saa heldigt, at det af Ingeniør, Dr. Vald. Poulsen angivne System med Anvendelse af kontinuerlige Bølger har vundet en saadan Anerkendelse og gennem praktisk Anvendelse navnlig i de forenede Stater i Nordamerika med tilhørende Kolonier og andre Forbindelser i Stillehavet har vist sig saa for-

trinligt, at der neppe kan være nogen Tvivl om, at en stor dansk Radiotelegrafstation bør bygges efter dette System, men selv om der gaas ud herfra, er der andre tekniske Spørgsmaal af stor Betydning og Rækkevidde, som kræver deres Løsning. Eksempelvis skal af disse Spørgsmaal nævnes: Stationens Beliggenhed maa fastslaaes; antagelig vil man vælge et Sted i Nordsjælland, fordi den telegrafiske Traadforbindelse med Københavns Hovedstation herfra vil være mindst bekostelig baade i Anlæg og Drift. Dernæst maa Spørgsmaalet om Masternes Højde, Antal og Konstruktion afgøres. Det drejer sig her om Master paa omkring 300 m Højde — altsaa omtrent som Eiffeltaarnet —, der i et Antal af 3 eller 4 opføres i Udkanterne af et Areal paa henimod 40 ha, og imellem hvilke det saakaldte Antennenet udspringes; paa Arealet mellem Masterne anbringes de fornødne Bygninger for Maskinrum, Telegrafstation, Boliger for Personalet o. s. v. Masterne kan bygges som Staalmaster med Bardunafstivning, som fritstaaende Staalmaster eller som Taarne af Jernbeton. Endvidere maa der — for at fortsætte Rækken af Eksempler — træffes Valg af den bedste Anordning for Modtagelsen af Telegrammer, der kan ske efter forskellige Systemer. Afgørelsen af alle disse højst vigtige Spørgsmaal har ikke kunnet foreligge forberedt og tilrettelagt nu ved Lovforslagets Forelæggelse; der er nemlig — som allerede antydtes ovenfor — i de seneste Aar navnlig i de krigsførende Lande indvundet en Række vigtige Erfaringer paa alle disse Omraader; men disse Erfaringer, som man selvfølgelig bør søge at drage sig til Nytte, har ikke eller kun i begrænset Omfang været tilgængelige under Verdenskrigen, og der er først nu Haab om at blive bekendt med deres Resultater til Nytte for den bedst mulige Løsning af nærværende Sag.

Hertil kommer imidlertid, at disse tekniske Spørgsmaal ikke vil kunne løses ensidigt fra dansk Side; det vil være nødvendigt derom at forhandle med det eller de Lande, med hvilke den radiotelegrafiske Forbindelse skal foregaa, og da en saadan Forhandling ogsaa er nødvendig af andre Grunde, skal man herom fremsætte følgende orienterende Bemærkninger:

Allerede paa de internationale Radio-